

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2002 vp

Hallituksen esitys Kuuban kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä helmikuuta 2002 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Kuuban kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

luvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 244/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- lähetystöneuvos Jukka Nystén, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Kuuban kanssa 17 päivänä joulukuuta 2001 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansääntämislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä sekä edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Kuuban kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa so-

pimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Suomi pyrkii kahdenvälisellä sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella turvaamaan teollisuutensa yleiset toimintaedellytykset Kuubassa. Investointisopimus pyrkii suojaamaan sijoituksia poliittisilta riskeiltä ja lisäämään sijoitusympäristön ennakoitavuutta. Sopimus edellyttää suomalaisten sijoitusten syrjimätöntä kohtelua muiden maiden sekä kohdemaan omien yritysten sijoituksiin nähden. Valiokunta pitää tärkeänä, että sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaukset työelämään liittyviin oikeuksiin samoin kuin ympäristöä koskeva lauseke.

Suomi kannattaa sellaisen sitovan ulkomaisia sijoituksia turvaavan monenvälisen sopimuksen aikaansaamista, joka perustuu syrjimättömyyden periaatteille. Sellaisen puuttuessa, Suomi neuvottelee muiden Euroopan unionin maiden tavoin kahdenvälisiä sopimuksia ensisijassa sellaisten maiden kanssa, joissa suomalaisella elinkeinoelämällä on jo sijoituksia tai joihin sellaisia on odotettavissa. Suomi on tehnyt sopimukset 39 maan kanssa ja neuvottelut ovat meneillään useiden maiden kanssa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Kuubassa oli vuoden 1997 lopussa 300 ulkomaista yritystä 36 eri maasta. Tärkeimmät investointikohteet ovat turismi ja kaivostoiminta. Ulkomaisten investoijien kiinnostus Kuubaa kohtaan on kasvamassa. Euroopan unionin suhteet Kuubaan on määritelty unionisopimuksen 15 artiklan nojalla hyväksytyssä yhteisessä kannassa (96/697/YUTP), jossa ihmisoikeustilanteen parantuminen on asetettu täysimittaisen yhteistyön ehdoksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään poliittis-

ta dialogia Kuuban kanssa ihmisoikeuksien edistämiseksi. Yksittäiset EU-jäsenmaat ovat ryhtyneet viime aikoina aktiivisesti kehittämään kahdenvälisiä suhteitaan Kuubaan ja yhdeksällä EU-maalla on jo investointisuojausopimus Kuuban kanssa.

Suomen vienti Kuubaan on valiokunnan saaman selvityksen mukaan pysytellyt koko päättyneen vuosikymmenen ajan keskimäärin runsaan 1,68 miljoonan euron tasolla. Tuonti on ollut lähes kokonaan raakasokeria, mutta määrä on nyttemmin pudonnut murto-osaan aiemmasta. Suomalaisten yritysten vähäinen kiinnostus Kuubaa kohtaan johtuu maan taloudellisesta tilanteesta ja erityisesti rahoitusmahdollisuuksien puuttumisesta. Vientitakuita ei myönnetä, koska Finnveralla on edelleen noin 8,4 miljoonan euron saatavat Kuubasta pääosin 1980-luvun lopulla ja 1990-luvun alussa myönnettyistä vientiluotoista. Matkailijoiden määrä Suomesta Kuubaan on jo huomattava. Suomessa on tiedostettu Kuuban taloudelliset mahdollisuudet tulevaisuudessa sen markkinoiden aikanaan avautuessa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Havannassa 17 päivänä joulukuuta 2001 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Kuuban tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Sirpa Pietikäinen /kok
vpj.	Eva Biaudet /r	Mirja Ryyänen /kesk
jäs.	Ulla Anttila /vihr	Hannu Takkula /kesk
	Antti Kalliomäki /sd	Martti Tiuri /kok
	Antero Kekkonen /sd	Ben Zyskowicz /kok
	Kalevi Olin /sd	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.